

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadástalban átvéve:
 Égés évre — 10 kor.
 Segyédévre — 4 „
 Égés évre — 20 kor.
 Segyédévre — 5 „
 Vidékre postán máhiva:
 Égés évre — 24 kor.
 Segyédévre — 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelent minden nap a hét és
 karácsony utáni napok kivételével

Íróasztal és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.

A szerkesztőség kérésre visszadán
 vagy megvásárolja nem vállalkoz.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Árnyas minden évre 8 májör.

NAGYVÁRAD, NOV. 27.

Romlik a levegő.

A mi a fának a talaj, az a parlamentnek a nemzet. A mi a fának a levegő, az az országgyűlésnek a házszabály.

A nemzet a talaj. Abból kell fakadnia a parlamentnek, abból kell éltető erejét szivnia. Egészséges parlament csak egészséges nemzetből sarjadhat.

Az egészséges talaj azonban nem ér semmit, ha a levegő egészségtelen, romlott párákkal van tele. Mit ér az életerős gyökér, ha sárgul a levél? Utoljára a gyökér is utána fonnyad. Mig az egészséges levegő sokat segíthet, akkor is, ha a talajban kártékony elemek garázdálkodnak.

Ha a mi parlamentünk gyökerébe furunk, sok rothadást fog onnan a furó kipiszkálni. Nem jó kutatni, kit kell az alatt érteni, mikor a képviselő ur mellett verve hivatkozik »küldőire.« Fura küldők bukkanhatnak ott elő a homályból. Fuvardij, földbérlet, hivatalos erőszak, pénz és csendőr szurony — egész skála, a melynek végén az erőszakkal letiport ellenpárt elkeseredése vágja ki a magas cét.

Nagyon kevés olyan választókerülete van Magyarországnak, a mely önérettel mondhatná el magáról, hogy megérett a választói jogra. Nem a kerületek választanak nálunk képviselőt, hanem a képviselők kerületet, taksa szerint.

Maradt volna a parlamenti szellem egészségének fenntartására az egészséges házszabályok.

Tény, hogy Európában egy parlamentnek sincs olyan szabad szellemű házszabálya, mint a magyarnak. De az is tény, hogy erre a szabadságra sehol sincs olyan szükség, mint nálunk.

Másutt a parlament tanácskozva hoz törvényt. Akármily kérdéstről van szó, egyben egyetért a törvényhozásnak valamennyi tényezője: hogy minden törvény a nemzeti érdekeket szolgálja; a tanácskozás ez érdekeket domborítja ki s a szavazás ez érdekeket viszi az államfő szentesítésére elé. A szentesítés pedig nem kétes, mert a nemzet érdeke azonos az államfőével.

Nálunk a parlamentnek nemcsak tanácskozva, hanem ellenállás segítségével is kell törvényt hoznia. Mert nálunk a törvényhozás nem mindig járhat békésen karöltve az uralkodóval, hanem akárhányszor illetéktelen, idegen befolyásokkal is kell szembeállania.

Ami nemzeti vívmányunk van, azt nem a tanácskozó, hanem az ellenálló parlament szerezte meg. Nem kellett azokhoz tanácskozás, hiszen tisztában volt velük minden becsületes hazafi. Csak az ellentálló erőt kellett megmutatni, amely a hivatalon, illetéktelen befolyást letörje. Az 1867. XII. törvény-cikk, a honvédség szervezése, a honvédnevelő intézetek felállításai: mind az ellentálló parlament győzelmeit jelentik.

És éppen mert idegen belolyással kell küzdenünk, el kell készülnünk arra is, hogy ez az idegen hatalom valamikor — ne adja Isten! — támadólag léphet fel jogaink ellen. Ez már végtelenségig menő harcz lehet s erre a harczra vég-

letekig ható fegyverekkel kell felszerelnünk a parlamentet. Ilyen fegyver pedig nem lehet más, mint a teljes, korlátlan szólásszabadság.

Másutt az obstrukció lehetőségének kiküszöbölése, — nálunk éppen az obstrukció lehetőségének megóvása képez nemzeti érdeket.

De mert az obstrukció ultima ratio, »ne bánts a magyart«-kiáltás, épp azért a lehető legkönnyelműbb visszaélést követi el az, aki e fegyvert ok nélkül előrántja s a nemzeti ellenállás feltett végső fegyverét — káosztavágásban koptatja.

Ez áll az ellenzék teherzámláján a parlamentárizmus könyvében.

Hanem azért a kormánypárt számlája épp olyan, ha nem nagyobb teherrel dicsekedhetik. A párhuzamos ülések behozatala egyenesen törvénszegés. A házszabályok törvény alapján jöttek létre, törvény szabja meg, hogy mindenik Ház tanácskozási rendjét maga határozza meg. Maga a törvény borul védpaizsként a házszabályra, melyet a párhuzamos ülések megszavazása — mint Apponyi meggyőzően kimutatta — alapjából kiforgat, félremagyaráz, elcsavar.

Aggodalmat kelt ez a jelenség minden magyarban. Mit hozhat a jövő? micsoda bátorítást adhat e fellépés azoknak a lappangó erőknél, melyeket eddig is nyomoruságos viszonyaink közt csak az a kipróbált, félelmes ellenállási erő tartott vissza a kitöréstől?

Parlamentárizmusunk eddig a szabadság levegőjében nőtt erőssé. Mocsaras talajból fakadhatott akárhányszor, de a tiszta levegő ellensúlyozza a szennyest.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A nyomoruság erdője.

— Szerb népmese. —

Sötét éjszaka borult a földre, amely félfelmes árnyaival mindent befogott. Az erdő szélén egy ifju állott; körülötte a fák és a bokrok nyújtogatták feléje karjaikat, mintha indáikkal és sötétlő ágaikkal meg akarnák fogni.

Lábai előtt az út elágazott minden irányban; válaszon volt és habozva állott meg az ifju, hogy melyiket válassza a sok közül. Egyszerre hirtelen határozott és rálépett az előtte futó útra. Ment egyenesen előre, mindig előre, behunytt szemekkel, gondolatokba mélyedve. Eszre sem vette, hogy mint válik mind sürűbbé és sürűbbé a rengeteg, mig egyszerre megbotlott egy kiálló fagyökérben és felpillantva látta, hogy utat tévesztett. Ott áll-

lott segély nélkül a vad rengeteg kellő közepén.

Az ifju szíve megremegett és tanácsstalanul futkosott egyik útról a másikra, de hiába, mert csakhamar belátta, hogy ismét visszatérül kitudalási helyéhez. Végre kezdte ereje elhagyni s az éhség kínos mardosta belsejét. A szegény elgyötrött ifju tenyerébe rejté arcát és hangosan felzokogott.

Mikor kisírta magát és fejét felemelte, három ismeretlen ember állott előtte, akiket azelőtt nem vett észre. Az ifju megdöbbsent.

Az egyik arannyal himzett fényes öltözéket viselt, amelyet derekán drágakövekkel gazdagon kirakott öv szorított össze. A másiknak tagjait egyszerű fekete ruha fődte, amely vörös övvel volt derekához csatolva. A harmadiknak csak egy nyomorult, kékszinű gyapott inge volt s az is rongyokban lógott le testéről; a kötél-darab, amely öv helyett volt derekára csavarva, alig-alig tartotta össze a rongyokat.

— Mit keressz itt? — kérdezte a három ismeretlen.

— Meghalok, — válaszolt az ifju — könnyörüljete meg rajtam!

— Mit akarsz tőlünk?

— Oh semmi mást, csak vezessetek ki ebből a rengetegből.

— Jól Válassz tehát vezetőt közöttünk. Az ifjunak a három közül az aranyruhás tetszett legjobban, azt választotta tehát vezetőül.

Az aranyruhás ismeretlen mosolygott s kezét nyújtá az ifjunak; a többiek pedig hirtelen eltűntek.

Megindultak. Az ifju hallgatva követte vezetőjét és gyorsan haladtak utjokon előre. De hiába erőltette magát az ifju, hiába ösztökölte vezetőjét még gyorsabb haladásra, órákig mentek szinte futva, az erdő csak nem akart véget érni.

— Fáradt vagyok — mondta végre az ifju — nem bírok tovább.

— Az út még hosszú — mondta az is-

Csillár-kiállítás.

Hazai gyártmány! Francia, angol modern csillárok láthatók Kossuth Lajos-utca 11.

sz. (Füchsl-palota). Megtekintését kéri:

Elektrotechnikai Mérnöki Vállalat. Telefon szám: 509.

Villamos világítási, elektromotorok, távbeszélők, jelzőkészülékek berendezése. 512

eredetét. Mi lesz a parlamentből, melyet pénz, szurony és egyéb befolyás hozott létre s amely az erőszak fojtott levegőjében indul tengődésnek élet helyett?

Süppedékes talajon állunk s romlik körülöttünk a levegő.

Dr. K. A.

Ráth Endre mentelmi ügye.

A képviselőház mentelmi bizottsága tegnap délelőtt fél 10 órakerült tartott a Ráth Endre képviselő ellen felmerült ügy elbírálása végett. Ráth Endrét a Ház az elnök ellen tanúsított engedetlenség miatt utasította a mentelmi bizottság elé a november 26-iki ülésen. Szivák Imre elnök megnyitván az ülést kihallgatták Ráth Endre képviselőt, aki kijelentette, hogy a naplóban foglalt kifejezéseket afelett való felháborodásban használta, hogy nézete szerint a házelnök megsértette a házszabályt. Előadó, tekintettel arra, hogy kétségtelen, hogy Ráth Endre kétszer való rendentasítás után sem engedelmeskedett a Ház elnökének, indítványozza, hogy a 255. §. alapján javasolja a bizottság, hogy Ráth Endrét ünnepies megkövetésre kötelezze. Olay Lajos és Sebess Dénes ezzel szemben azt vitatják, hogy míg a Ház elnöke nem teszi jóvá az elkövetett házszabálysértést, addig a bizottság ne ítélkezzék. Gróf Zichy Aladár a Ház elnökének magatartását nem tartja itt elbírálhatónak, ha lehetne enyhébb határozatot hozni, ő ahhoz járulna tekintettel az izgatott hangulatra, de miután ez nem lehetséges, elfogadja az előadó javaslatát. Maróthy László hozzájárul az előadó javaslathoz. A bizottság nyolcz szavazattal kettő ellenében elfogadta az előadó javaslatát, a melyvel szemben Sebess Dénes és Olay Lajos külvéleményt jelentettek be.

Obstrukció ellen tiltakozó nagy népgyűlés.

Szegvárdon, Tolnavármegye székhelyén, ebben az 1867. óta mindenkor függetlenségi képviselőt választó kerületben f. hó 29-én nagy népgyűlést fognak tartani, melynek tárgya és célja az egész vármegye független választópolgárainak az obstrukció ellen való tiltakozását pártkülönbség nélkül dokumentálni. A tilta-

meretlen s a te lábaid gyöngék, nem tudlak kivezetni. Hanem tudod mit? Uj le itt az ut szélén és várj. Nemsokára egy idegen utas fog erre jönni, vedd el annak kardját, fegyvereit, új fel lovára s így mihamar kijuthatsz a rengetegből.

Az ifju megdöbbsent ettől a beszédől és féltéken kérdező utitársát:

— De hát ki vagy te, hogy nekem ilyen tanácsokat adsz?

— Én a bűn vagyok — válaszolt az aranyruhás ismeretlen.

— Menjén tőlem — kiáltott az ifju kétségbeesetten — és a földre veté magát.

Még egy ördög nevetést hallott, aztán egyedül volt megint.

Mikor azonban arcát felemelte, az előbbi két embert látta maga előtt. A feketeruhást és a rongyosat.

— Mit csinálsz itt? — kérdezték az ismeretlenek.

— Oh vezessetek, vezessetek ki engem ebből a rettenetes erdőből!

— Válassz tehát közülünk vezetőt.

Az ifju egy ideig habozott, aztán a feketeruhás ismeretlent választotta.

A feketeruhás szó nélkül kezét nyújtotta az ifjunak s vezetni kezdte az egyik melékuton.

Sokáig mentek, míg végre egy szakadék-

kozó népgyűlés egybehívásáról szóló meghívót egyaránt aláírtak Tolnavármegye első virilitájától és nagybirtokosaitól kezdve a legszerényebb mezőgazda is, kik a jelenlegi obstrukciót, főleg a gazdasági téren okozott nagy károk és veszteségek miatt, pártkülönbség nélkül elítélik. A népgyűlésre való meghívót a szabadelvű, függetlenségi és néppártához tartozó választók egyaránt aláírták.

A Bartha-Gajáry affér.

Megemlékeztünk táviratunkban arról, hogy a képviselőház csütörtöki ülésén történetekből kifolyólag Bartha Miklós lovassági elgátelt kért Gajáry Gézától. A tárgyalások során a Gajáry Géza megbízottai kijelentették, hogy felük a sértő kifejezésnél, mint a gyorsírói jegyzetek is igazolják, egy lapra hivatkoztak. A használt kifejezést azért mondta Barthára, mert felindult a felett, hogy Bartha az ő politikai vezérét sértette. Mintán meggyőződött, hogy ez nem történt, sajnálja, hogy a sértő kifejezéseket használta s nem volt sértő szándéka. E kijelentést Bartha segédei tudomásul vették s az ügyet befejezettnek jelentették ki.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, nov. 27.

A szabadelvű pártnak a házszabályok ellen irányuló ismeretes indítványa gyökeresen felforgatta a képviselőház tanácskozását, — illetőleg lehetetlenné tett ott minden tanácskozást.

Mint öt esztendővel ezelőtt a szerencsétlen Tisza-lex, így most Tisza István grófnak erős kézre valló indítványa felszabadított minden szenvedélyt a tisztelt Házban.

Tegnap már olyan jelenetek játszódtak le a dunaparti felséges palotában, mint amilyenek csak a Reichsrathban voltak eddig otthonosak. Perczel, a magyar Abrahamovicz eltérve ünnepélyes ígérattől, hogy Apponyi szellemében fogja kezelni a házszabályokat, elakarta fojtani a parlament szólásszabadságát, amit persze nem tűr tétlenül a felharagított ellenzék, melynek félelmetes erőt kölcsönzött Apponyi kilépése és tegnapi beszéde.

hoz értek, amelyből panaszhangok és sirás hallatszott fel.

Az ifjut egészen elhagyta ereje és fájdalmasan sóhajtott.

— Nem bírok tovább!

— Azért vezettelek ide — szólott az ismeretlen — ebben a szakadékban a halál tanýázik, az meg fog menteni téged szenvedéseidtől.

— Jaj nekem — zokogott az ifju — jaj nekem, hogy idáig jutottam! — Ki vagy te sötét alak, aki engemet ide vezetél e szakadékhoz?

— Én a kétségbeesés vagyok — válaszolt tompa hangon az ismeretlen.

— Menj! Távozz tőlem! — kiáltott az ifju fájdalmasan és leroskadt a földre.

Mikor kisírta magát s fejét fölemelte, a kékinges ember állt előtte résztvevő, jószágos tekintettel.

— Jöjj velem fiam — mondta az ismeretlen szeliden — az ut, melyre én vezetlek, fáradsalmas lesz, az igaz, de aki nem csügged és tűr bizalommal, azt megsegíti az Isten.

Az ifju megtörülte könnyező szeméit és sóhajtván felállott.

— Vedd fiam ezt a tuskót a vállaidra — mondta az ismeretlen.

Ma megismétlődtek a tegnapi jelenetek. Mindjárt a jegyzőkönyvhitelesítésnél olyan szenvedélysen léptek fel Perczel ellen, hogy az jónak látta átadni helyét az új alelnöknek Felitzsch bárónak, aki úgy látszik, még jobban érti Abrahamovicz szerepét.

Amint átvette az ülés vezetését, mindjárt kitört a vihar, mely aztán mikor Lengyelőt megvonta az elnök a szót, odáig fajult, hogy zárt ülésre került a dolog.

*

Elnök: Perczel Dezső.

Az ülés megnyitása után

Szöcs Pál jegyző: Felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét. (A szélsőbalon már itt kezdődik a zaj. Lassabban! Kiáltják a jegyző felé. Hiszen nem lehet hallani.)

Jegyzőkönyv-vita.

Kubik Béla: A jegyzőkönyvbe olyan határozatok és dolgok jönnek, amelyek nem oda valók. Az elnök nem szakíthatja meg a szónokot, hogy közben szavaztatva határozatot hozasson. Ez pedig tegnap kétszer történt meg. Az illető képviselőt, akik felett ítéletet hoztak, védelmüket a házszabályok értelmében eladhatják, mielőtt ítéletet hoznának. Nem lehet elfogadni az elnök tegnapi eljárását, mert olyat is rendentasított, aki egy szót sem szólt.

Hellebronth Géza: Az elnök süket is, vak is.

Marjay Péter: Hülye is! (Zaj.)

Vörös László: Végig hallgatta a jegyzőkönyvet s azt látja, hogy az hü. Ezért indítványozza annak hitelesítését. (Helyeslés jobbról. Zaj balról.)

Elnök: Kubik szavaira reflektálva kijelenti, hogy régi uzus, miszerint a szónok beszéde közben az elnök intézkedett. Így tett Péchy Tamás is, mikor a szónok beszéde közben még szemlét is tartott az ülésteremben.

Hentaller Lajos: De le is mondott másnap.

Zboray Miklós: Kifogásolja a jegyzőkönyv utolsó passzusát. Az elnök nem tette meg a kellő kérdéseket a határozat meghozatalakor. (Ellentmondások jobbról.)

Sréter Alfréd: Nem áll!

Gabányi Miklós: Vízet az öregnek!

Kubik Béla: Jeges vizet!

Zboray Miklós: A házszabályok garancia az egyes pártoknak és ha önök nem tartják meg azokat, mi is kirugjuk lábaink alól. (Helyeslés balról.)

Rosenberg Gyula: A tuloldalalon a felszólalások örve alatt bírálni akarják az elnöki

Az ifju engedelmeskedett s bár testét az éhség és fáradtság az elikkadásig meggyötörte, a nehéz fatuskót vállaira emelte.

Megindultak; nehezen, kinnal küzdöttek meg a sűrűséggel, de amint előre haladtak, lépésről-lépésre világosabb, vidámabb lett az erdő.

Az ifju remélni kezdett. Alig érezte már a fáradságot s vállainak terhét. A remény erőt kölcsönzött tagjainak.

Végre elérték az erdő szélét s az ifju örömkönyveket hullató szeméi előtt tágas, napfényes síkság terült el, amelynek szélén füstölög kéményű tanya állott, pihenéssel és egy falat étellel biztatva.

— Czólnál vagyunk — mondta az ismeretlen — ez az erdő, amelyen most keresztül haladtunk, a nyomoruság erdeje. Ne feledd el ezt sohase, fiam! Es most dobd el a terhet vállaidról...

Az ifju lecsusztatta a tuskót vállairól és hálálkodva kérdezte:

— Ki vagy te, jószágos idegen, kinek éltemmel adósa vagyok?

— En a munka vagyok — válaszolt az idegen és eltűnt az ifju szeméi elől.

Az ülés vége.

— Éjjeli táviratunk. —

Lengyel Zoltán rövid szünet után folytatva beszédét, erős kritikát mond a Tisza-család tradicionális politikájára. Egyebek között harsányan kiáltja:

— A Tisza-család tradíciója az erőszak és az érdekpolitika!

Feilitzsch br. erre rendreutasítja Lengyel Zoltánt, mire óriási zaj tör ki:

— Erőszakosság!

— Visszaél a jogaival! — kiáltják a baloldalon.

Rákosi Viktor tulkiáltja az óriási zsvajt:

— Politikai kritikát joga van bárkinak gyakorolnia!

— Ez komisszág!

Feilitzsch rendreutasítja *Rákosit*!

Erre *Lengyel* Zoltán kiáltja.

— Komisszág!

Feilitzsch jegyzőkönyvileg megrója Lengyelt, s kimagyarazni igyekszik, hogy Lengyel meggyanusította a Tisza-családot. Óriási zaj. Tombolnak.

Az ellenzékéről zárt ülést kérek.

Az elnök elrendeli a zárt ülést.

A zárt ülésben számosan tiltakoznak az elnök erőszakoskodása ellen.

Feilitzsch br: Nem engedhetem egy család durva megsértését.

Oriási tomboló zaj.

— Fizetett Tisza szolgál!

Lengyel Zoltán kijelenti, hogy az óriási zajban nem értette az elnök rendreutasítását, különben magyarázatát adta volna és tényekkel megokolta volna kijelentését.

Feilitzsch br: 9 órakor ismét megnyitja a nyílt ülést és felszólítja Lengyelt, hogy magyarazza ki a Tiszára vonatkozó megjegyzéseit.

Lengyel: Követeli, hogy vonják előbb vissza a jegyzőkönyvi megróvást. Hosszas kölcsönös vonakodás után pár percze felfüggesztik az ülést.

Szünet után megújul a házszabályvita.

Polónyi Géza az üléseket csak 1 óráig tartja meghosszabbíthatóknak. —

Követeli, hogy a szabadelvűpárt is becsülettel állja a becsületszót s fagadjja, hogy a parlamentáris renden ejtett legkisebb csorbát is megtorolják.

Az elnök tiltakozik.

Oriási zaj.

— Ne beszéljenek arról a becsületszóról, kiáltja *Feilitzsch* b. — akik Hédervárral szemben sem tartották meg ígéretüket. Különben pedig, ha erőszakoskodással fenyegetnek, hát ott leszünk mi is!

Rakovszky Bánffy levelére hivatkozik, melyet Szilágyihoz intézett a paktum érdekében. Hát ott hol maradt az ígéret megtartása? Közben óriási zugás támad.

A parallel üléseket megszavazzák.

Az értelmetlen zsvajban az elnök szavazást rendel el.

Az ellenzék s a nemzetiek ülve maradnak.

Kiáltások jobbról: Arulók! Arulók!

A többség a parallel üléseket megszavazza, s ezután az ülés fél 7 órakor véget ért.

UJDONSAGOK.

TAJÉKOZTATO.

November 28. Jogásztáncestély a Zöld ában.

Régészeti és történelmi múzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért Kedden és csütörtökön d. u. 3-6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a múlt, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjaikat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

* **A jövő évi választók névjegyzéke.** A kir. Curia ismét leküldött néhány felszólamlást Nagyváradi város jövő évi választónévjegyzékére. Felvették a névjegyzékbe: **Mikó** Antal, **Balogh** Lajos, **Dobozy** József, **Bauer** Miklós, **Mncsi** István, **Balajti** Károly, **Molnár** János, **Freund** Lajos, **Freund** Hermann. Ellenben Nagy Péter és Hanga Pál felvétel iránti kérelmét elutasította a Curia. — Erdekes elvi jelentőségű határozatot hozott az egyik végzésében a Curia; kimondotta ugyanis, hogy társas czégek-nél a czégtagok mindenike felveendő a választók közzé, ha a cég adója olyan magas összeg, a mennyi után elosztva minden czégtag választójogosult volna.

* **A tűzoltók kérelme.** A rendőrlegénység fizetésének javítására Nagyváradi város törvényhatósági bizottsága a jövő évi költségvetésbe 5000 koronát vett fel. A városi tűzoltók kérvényt adtak be a városhoz, amelyben hivatkoznak csekély fizetésükre, amely a rendőrökével teljesen egyforma s kérik, hogy részükre is juttasson a város segélyt vagy lakbér címén valamely jutalmat.

* **Kath. kör Velenczén.** Velence és Váralja polgárságának, mióta a »Népkör« működése szünetel, nincsen szellemi központja. Most a városrész katolikusai tömörültek; hogy egy olyan egyletet alkossanak, melynek kebelén belül szórakozást találhatnak és kulturális igényeiknek is eleget tehetnek. Mint minden vallásos egylet ez is a kath. hitélet élénkítésére akar hatni s a kath. öntudatot a rohamosan terjedő vallástalan és hazafiatlan kozmopolita iránynyal szemben megerősíteni. Szép jövőre tarthat számot az egylet, mert a gyűjtővek mind megteltek s a tagok száma 150. Az alakuló gyűlést vasárnap tartják meg.

* **Légrády halála.** *Légrády* Károly fővárosi bizottsági tag, a *Pesti Hírlap* kiadó-tulajdonosa tegnap reggel 1/8 órakor 75 éves korában elhunyt. *Légrády* régebbi idők óta betegeskedett és az utóbbi napokban hólyagbántalma annyira elgyöngitette, hogy végelgyöngülés véget vetett életének.

* **Uzoda víz nélkül.** A Sebes-Körözs folyóval úgy vagyunk, mint sok ember a vagyonával, nem tudjuk megbecsülni. Más városok, amelyeknek nincs folyó vize, mint pl. Debreczen, nagy szerencsének tartanának még egy patakot is. A Körözs tisztítja a levegőt, rengeteg piszkot elvisz tőlünk s ez által a közegészségügynek nagy szolgálatokat tesz. Az utóbbi időben két uszodánk volt s ez is hozzájárult a közegészség javításához. Az új városháza építése folytán a régi uszoda továbbra nem maradhat fenn, s a város közönsége a városligeti uszodára lesz utalva. Azonban itt olyanok a mederszervezetek, hogy az egész fürdőidény alatt igen kicsi a víz. *Pankolics* Károly uszodatulajdonos ezen az állapoton

akként akar segíteni, hogy a folyóvizét czölöp-gáttal az uszodafelé irányítsa. A czölöpöket le is verette a folyó medrébe. A czölöpözést mindenki látta heteken keresztül, csak a rendőrség nem vett róla tudomást, hanem mikor a czölöpözéssel készen voltak, vízrendészeti kihágás címén megindította az eljárást *Pankolics* ellen. Tegnap aztán beadta a gátépítés engedélyezése iránt a kérvényt, amely egyuttal valóságos panaszkérvény. Vádolja a hatóságot, hogy az uszoda környékéről engedte hordani a kavicsot és homokot s ezért vett a víz folyása más irányt. A gát építésére még *Busch* Dávid volt főmérnök adta meg az engedélyt. Kéri a betervezett tervek alapján az építési engedély megadását.

* **Előszékeny törvény.** Ha nálunk halálra ítélnek valaki szerencsétlen elvetemedettet, nem sokat kérdik, hogy tetszik-e neki az ítélet és van-e kedve meghalni. Amerikában már sokkal udvariasabb a törvény. Utah államban most a törvénynek arra való módosítását hozták be, hogy a halálra ítélt kivégeztetése előtt megkérdezzék, hogy minő módon kíván a másvilágra átsétálni. Tőle függ aztán, hogy kötél vagy golyó által végzik ki. A törvény ilyenén módosítását most alkalmazták először egy *Peter Mortensen* nevű alkalmazottal, aki golyót választott. Erre tizenkét méternyire tőle felállítottak fegyverekkel felszerelt katonákat, akik azonnal megölték az elítéltet.

* **A városház környékének rendezése.** Az új városháza Körözs-utcaza felőli részén az utcavonal és épület között levő háromszögű területet parkirozattal fogja a város. *Ifj. Jelinek* Ferencz műkertész díszes terveket készített, amelyek közül a főmérnök választja ki, hogy melyik kerül kivitelre. *Ifj. Jelinek* Ferencz betervezte a költségvetést, amely szerint 651 koronáért hajlandó a területet parkirozni.

* **Festő- és rajziskola.** Egy alkalommal már megemlítettük, hogy *Virág* Gyula, a tehetséges fiatal festő-művész a tél folyamán nagyváradi tartózkodása idején festőiskolát szándékozik létesíteni. Különösen dilettans és amatőr festő hölgyeink figyelmét hívtuk föl annak idején e művészi próbálkozásra. Azóta számosan jelentkeztek, akik a modern rajz és festés művészi titkai után érdeklődnek s így *Virág* Gyula terve megvalósítható lett. Rajz- és festőiskoláját Szilágyi Dezső-utcaza 11. számú alatt december elsején megnyitja. Az eddig jelentkezett leánykák két csoportba, a haladók és kezdők osztályába sorozva természet után rajzolnak. A haladó osztályban a tandíj 30 korona, a kezdőknél 15 korona.

* **Váltóhamisító nevelőnő.** Nem minden napi dolog történt tegnap. Egy előkelő külsejű hölgyet, ki a Rimanóczy-szállodában lakik e hó 3-ika óta, tegnap a rendőrség váltóhamisítás miatt letartóztatott. A hölgy neve állítólag vinkofcei *Vidovich* Olga, aki egy helybeli uricsaládnál nevelőnő volt, de e hó 3-ika óta — minthogy állás nélkül van — a Rimanóczy-szállodában lakik. A hölgy utolsó időben nagyon megszorulhatott pénz dolgában, mert tegnapelőtt délelőtt és délután is fölhevitatott magához egy helybeli pénzügynököt, akit arra kért, hogy váltóra szerezzen neki pénzt. Az ügynök mindjárt a jótállók nevei után tudakozódott, mire *Vidovich* Olga két előkelő állású urat nevezett meg. Az ügynök kijelentette, hogy eze uriegyének közül akármelyik egyedül is eléggé jó kezes. A nő azután tegnap reggel újra felhívatta az ügynököt és átadott neki egy váltót, melyen számjegyekkel 400 korona állott és a melyen aláíróként nevezett nő és egy előkelő állású ember szerepeltek. Egyébként a váltó kitöltetlen volt. Az ügynök elvitte a váltót a Nagyváradi Hitelbankba leszámítolás végett, azonban egyidejűleg aggodalmát fejezte ki a váltó kifo-

gástalan volta fölött. Délelőtt 11 órakor a váltóbirálat alkalmával a bírálók megállapították, hogy a váltón levő egyik névalírás hamis és pedig azon uri emberé. A bankból telefonon mindjárt értesítették a hamisításról a rendőrséget, ahonnan csakhamar egyik biztos a Rimanóczy-szállóba sietett a hölgy letartóztatása végett. A szállodában nagy feltűnést keltett az előkelő szállodai vendég letartóztatása. A biztossal a hölgy a rendőrségre hajtatott, hol kihallgatása után lezárták.

* **Esküvő.** Ma d. e. vezeti oltárhoz Kovács Mihály honvédfőhadnagy, hadapródiskolai tanár dr. Papp Oszkár honvéd törzsorvos bájós, ritka műveltségű és kedvességű leányát, Cosimát.

* **A színház szubvenziója ellen.** Emlegettük már, hogy a szocziáldemokrata párt megfélebbezte Nagyvárad város közgyűlésének azon határozatát, amelylyel a jövő évi költségvetésbe 3000 korona szubvenziót állított be a színház részére. Tegnap újabb két felelővétel érkezett be e tárgyban. Balogh Döme megfélebbezi a 3000 korona szubvenziót s a rendőrök fizetésének javítására megszavazott 5000 koronát és e két összeget a bejelentési hivatal felállítására fordítsák. Zana Agoston szintén megfélebbezte a színház szubvenziójára vonatkozó közgyűlési határozatot.

* **Rendőri hírek.** *Tolvaj lakótárs.* Kech Ferencz pinczér két hétig tartózkodott Váradon és pedig Veisz Lajos Szacsavay-utca 62. sz. alatti szállásán. A szállásadó 21-én egy új lakó társát fogadott magához, aki magát Szilbergédnek mondotta és azt állította, hogy villanszerelő. Az első éjszaka eltöltése után a villanszerelő elemelte Kech Ferencz téli kabátját és ingét s azzal megugrott. Az elpárolgott férfi magas termetű, szőke bajusza közepén ki van borotváltva, a borotvált helyen sebhely, jobb állán pedig piros folt mirigyekkel. Csak németül beszél. Kézrekerítése iránt intézkedett a rendőrség. — *Eltűnt ágyneműk.* Czilér Imre kereskedő lakásából a segéd-szobából e hó 23-án két toll párnát, egy paplant, egy lepedőt, egy paplan lepedőt és két párna huzatot lopott eddig ismeretlen tettes. — *Talált láda.* Staharoczy József helybeli ácsmester az éjjel haza jövet Bihar és Püspöki között az országúton egy ládát lelt. Ruhákat tartalmazó ládát igazolt tulajdonosa átveheti Mendelényi Béla fogalmazónál a rendőrségen.

IRODALOM.

Elmebetegség szinlelése. Irta dr. Grósz Menyhért kir. törvényszéki orvos. Ma-napság nemcsak az elmebetegek, hanem az elmebeteg szimulánsok is szaporodnak. Mióta a büntetőjogban a becézgetésig menő humanizmus kezd lábrakapni a gazemberek javára és a becületlen kunyhónál sokkal kellemesebb lakásnak ígérkezik a börtön, főleg így télfel: azóta civilizálódnak a gazemberek és bűnösök helyett »betegek« akarnak lenni. Mert hát a tébolyda még kényelmesebb a fogháznál. Igazán hasznos munkát végzett tehát Grósz Menyhért dr. mikor törvényszéki orvosi nagy praxisából két jellemző esetet a közönségel is megismertet. Az egyik egy 15 éves oláh suhancz esete, a ki állati bűnét a legteljesebb erkölcsi züllöttségben követte el — és ennek a tanulatlan suhancznak volt annyi raffinériája, hogy hallucinálásokat hazudozott s azt adta elő, hogy egy ilyen hallucinációs roham hatása alatt követte el tetét.

Másik eset az olaszii gör. kath. (ruthén) templom kirablása, a mikor a tettes kleptomániával védekezett. Dr. Grósz mindenütt a hivatalos véleményeket közli (legnagyobb részét ezek is az ő művei), csupán néhány oldalnyi bevezetést fűzve hozzájuk; de ez csak növeli műve értékét, mert így a közönség is meggyőződik róla, minő körültekintő óvatossággal, mindenre kiterjedő figyelemmel kell ma a tör-

vényszéki orvosoknak dolgozniok, hogy a legkényesebb kérdésben helyes véleményt mondhasanak. Ez a kérdés pedig csaknem mindig az ő véleményök alapján nyer eldöntést.

„**Magyar Fürdők Naptára**“ cím alatt most jelent meg egy díszes kiállítású mű Vasvári Aladár fürdő-igazgató és Radó Sándor lapszerkesztő szerkesztésében.

A műnek tartalmát emelik Dr. Riegler Gusztáv egyetemi tanár, Dr. Hankó Vilmos akadémiai tag, Dr. Arany Zsigmond herculesfürdői és Dr. Bolemann Aladár vihnye-i fürdő-orvosok, valamint a többi még számos szakember és orvosi szaktekintélynek érdekes közleményei. Egyebekben ezen közhasznú mű a rendes naptári részen kívül tartalmazza az összes gyógyfürdők, természetes ásványvízforrások, mélyen fekvő gyógyfürdők, magaslati klimatikus gyógyhelyek, nyári üdülőhelyek, turista telepek, vizgyógyintézetek és szanatóriumok részletes leírását, javaslat szerint csoportosítva, betűrendben beosztva. A leírások képekkel vannak ellátva. Ezekon kívül tartalmazza még a mezőgazdasági, ipar és kereskedelmi ügyekre vonatkozó közérdekű és más egyéb tudományos és hasznos tudnivalókat.

Az elegáns kiállítású domborműves és 320 oldalra terjedő diszkóté mű munka bolti ára 2 korona. Megrendelhető a »Magyar Fürdők Naptára« központi irodájában Budapest, József-körút 9.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR:

Szombat: Modell, operette.

Bajusz. Ujdonság került volna színi, hiedeg van — természetes hát, hogy egy régi darab, a műsorváltozás vonult fel. Szerencse a szerencsétlenségben, hogy olyan kedves, ügyes operettet vettek elő, mint a Bajusz. Most is tetszett valamennyi szereplő, kivált Szathmáry és Berlányi Vanda. Igen jó szerepe van benne a társulat egyik szép tehetségű s igen törekvő fiatal tagjának, Szőke Sándornak; ebben a szerepben is látva, sajnálnunk kell, hogy a színháznál divatozó rendszer azaz rendszertelenség annyi mással együtt őt is távozásra kényszeríti.

A cigányverseny. Új élet virradt a színházra, folyton szól a telefon, jön a távirat, mind megmenni azt kérdi, hogy mi lesz a cigányversenyvel. Mert ez lesz a vidéki cigányversenyek között a legkülönb. A familiális cigánybandáknak alig tudnak helyet szorítani mint be akarja mutatni művészetét a Szigligeti-Színházban, s az uricsaládok, kiket annyiszor gyönyörködtetett az ő házi cigányuk játékaival, népvándorlást rendeznek egy-egy napra, berándulnak a központba emelni a színház, fényét. Maga a zsüri előkelő volta biztosítja a sikert s a színházi pénztár alig győzi a megkereséseknek eleget tenni. A díjakat is szaporították a joghallgatók, kik díszes érmet adnak a legkülönb cigánynak. Az újságírók ötlete is emeli a versenyt, arany érmet adnak a legkiválóbb népdalénekesnek aki paraszt jelmezben ad elő paraszt nótákat a rivalda előtt. A műbarátok se maradnak hátra, a legjobb népdal énekesnek arany érmet ajánlottak fel. Diadalmas szép esték köszöntenek tehát a színházra s hogy mikor lesz vége a versenynek, az a jövő tika. Ritka érdeklődés kíséri az érdekes vállalkozást, a mely hangulatos színes képekben dicsőíti a nagy cigány Dankó Pista emlékét. Itt emlíjük meg, hogy a zsüri titkára Eleméry Ferencz, a színügyi bizottság jegyzője aki a verseny eredményét össze foglalja s a díjakat kiosztja. A megkereséseknek szívesen tesz eleget a színház titkára Erdélyi Miklós. Tegnap számunkban a zenekarok névsorából Hamza Guszi neve kimaradt, ki első este apjával Hamza Miskával együtt veszi fel a versenyt Koczé Antallal szemben.

A modell. Az unalmasságig reklámirozott *Modell* című hirhedt operette, mely a színházi kommunikék szerint naponkint váltokozva, hol Strausz, hol Suppé szerzeménye, tegnaptól váratlanul lemaradt, *Ruzsinszky* Iona betegsége miatt, s ma kerül premierre *Parlagi* Kornéliával.

Szigligeti-Színház.

Jolyószám 58. Bérletszám 57. (páratlan.)

Ma, szombaton 1903. november 28-án:

Modell.

Operette.

HELYTARAK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsólye 3 kor. Körzék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill. közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártzék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre váltható a színház jobb oldalán, a bérhással szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

TANUGY.

Szenes Adolf számtana. *Szenes* Adolf, nagybecskereki állami polgári iskolai tanárnak harmadik tankönyve hagyta el a sajtót. Két év előtt a polgári fiúiskolák számára kiadott két kötetes számtanát, mely csakhamar elfogyott az első kiadásban, kiadta most újabb kiadásban, azonkívül könyvét átdolgozta polgári leányiskolák számára is. Az új tankönyvről a vallás- és közokt. minisztérium kiadásában megjelenő »Hivatalos Közöny« igen jó bírálatot mond el. A bírálat alapján a kultuszminiszter a tankönyvet approbálta is a polgári leányiskolák számára.

MULATSAG.

Jogászesztély. A ma esti jogászesztély a közbeszéd tárgya ma városszerre. Milyen lesz? Hogy fog sikerulni? Pedig hát ezek fölösleges kérdések. Mihelyt jogászesztély, bizonyos a siker. A nagyvárad fiatal leányok közt hagyományos szokás, hogy a jogászok multságán próbálják ki legelőször a parkettet. Hagományos szokásnak kell lennie a sikernek is, mert még nem volt rá eset, hogy a ki megkezdte a tánczólást a jogászkznál, az ne folytatta volna egész télen át. Bizonynyal ugy lesz ma is: a szép sikerűnek ígérkező téli multságokat egy szép sikerű jogászesztély vezeti be. A Zöldfában tartják meg, kezdeté 9 órakor.

EGYESÜLETEK.

Alakuló gyűlés. A következő meghívó közlésére kértünk fel: Tisztelettel felkérjük a t. címet, hogy a »Nagyvárad kereskedelmi, gyári és iparvállalati alkalmazottak önszolgáló egyesületének« megalakítása céljából f. hó 29-én, este 7 órakor a városi tűzoltó lak-tanya helyiségében megjelenni sziveskedjék. Az alakulás alatt álló egyesület célja tagjainak ingyenes elhelyezése, és a kereset nélküliek segélyezése. Nagyvárad, 1903. november hó 26. A kiküldötték nevében: *Porcsalmy* Sándor. *Grünfeld* Farkas.

Felolvasás a jogászegyletben. A nagyváradai Jogászegylet ma, nov. hó 28-án d. u. 5 órakor a kir. tövényészéki épüle. I. emeleti tanácsstermében felolvasást tart, mely alkalommal dr. Grósz Menyhért: A nyomorékká válás, mint minősített súlyos testi sértés cammal olvas föl. Az egylet tagjait és az érdeklődőket ez uton is meghívja az elnökség.

NYILTTÉR.

Értesítés.

Az alulírottánál kapható dr. Bellesheim Alfonz »Szentek élete« (Szentek követése) és Kiest-Szatmár »Családi élet búban és örömben« című hírneves munkák.

Az 1480 oldalra terjedő rendkívüli vaskos két művet két egész vászon diszkötésben néhány napig még csekély készletem tart, **24 korona helyett 6 koronáért** küldeni kész vagyok.

Kecskemét, 1903 nov. hó.

Kontz János,

szerkesztő.

508

Jegyzet: Szétküldés csakis postai utánvétellel.

REGÉNY CSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

7

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Írta: Max Pemberton.

A ragyás irtózatosan elkáromkodta magát s alighanem birokra is kelt volna velem, ha e pillanatban valami fehérbe öltözött alak ki nem lép a házból, mely a kert közepén állt. . . . A szívem megdobbant: ez a fehér alak csak Ruth lehetett! . . . A ragyás is megpillantotta őt s erre hirtelenében úgy megszelídült, miuha az imént csak simogattam volna.

— No, azt látom, hogy helyén van a nyelve, — mondta, erőltetett nevetéssel. — De nem mondaná meg legalább, hogy honnan jön és mit akar?

— Ha épen kíváncsi rá, — feleltem, — hát azt is tapasztalhatja, hogy nemcsak a nyelvem, hanem az öklöm is helyén van. Másfél órában Southamptonból jövök s ha levezet Czerny asszonyhoz, aki amott látok a kertben öt perc alatt eleget megtudhat arra, hogy krokodil könyveket sirjon, amiért ily durván nekemrontott.

A ragyás morgott valamit s aztán lefelé indult a kanyargós ösvényen, de mivel kíváncsi volt egyre kérdősködött. amere én iparkodtam lehetőleg udvariasan felelni neki. Mint a hajósok általában, ő se tudott hallgatni; amit gondolt mindjárt ki is bökte, s így voltaképen én tudtam meg tőle többet, mint ő én tőlem,

— Az ur nincs idehaza, — mondta — San-Franciscóba ment. Szerencséje önnek, mert az ur nem szereti az idegeneket.

— Hát aztán? — kérdeztem vállalt vonva.

— Hát aztán? — ismételte a ragyás csodálkozva. — Ön e szerint nem ismeri az urat? . . . Különös ember ő nagyon! . . . S tanácslom önnek, hogy még az éjjel menjen vissza a hajójára, mert esetleg találkozhatnék vele, aminek aligha lenne jó vége! Fogadjon szót és párologjon el — ez a vidék nem igen egészséges az idegeneknek.

— No, önnek nem igen ártott meg, — feleltem rá nézve. — Azt a kis ragyát, ami el-

csufiija az arczát, magam is eltűrhetem. A gazdájától pedig nincs mit félnem; még ő jól emlékszik rá, hogy valamikor együtt kerestük a kenyérünket a kikötői csapszékben; ő hegedült, én meg jártam a tánczot, az úrnőm meg tányérozott mind a hármunk számára.

A ragyás meghökkenve nézett rám s rövid gondolkozás után kitalálta, hogy ki vagyok.

Akkor ön Jasper Begg, aki a »Mantattan« yacht kapitánya volt? — kérdezte tőlem. — Gyakran hallottam önről, még pedig az úrnőmtől. O bizonyára örülni fog a látogatásnak hanem a gazdám . . . oh, az már más kérdés!

S mivel én nem feleltem, kis vártatva így folytatta:

— Lásza, ez a sziget igazi paradicsom, de a fehérnépek talán unalmas egy kicsit. Nem mondom, hogy az asszonyom panaszkodik; amely nőnek olyan ékszerei, ruhái vannak, mint a legelső hercegnőknek, hamar beleenyugszik a sorsába, ha kissé upalmas is; de hát az én asszonyom mégis jobb szeretne Európában, s eleget is győir ezért az urat. Persze hogy az ur hallani sem akkor erről.

— Persze, persze, — bölöngattam közömbösen, mintha egy csöppet sem törődném a dologgal.

E közben leértünk a völgybe és pár pillanat múlva ott álltunk a kert rácsos ajtaja előtt Dolly a bátam mögött kullogott, de én rá sem hederitettem; egész úton az járt az eszemben, hogy mindjárt szemben állok és beszélhetek Ruth-tal. . . . Am, mikor meg akartam fogni a kilincset, a ragyás elémbé állt és komoran így szólt:

— Figyelmeztetem önt, Jasper Begg, hogy mihez tartsa magát. Szabja rövidre a látogatását és ne sokat hallgasson az asszonyi sírkozásra, aminek semmi értelme sincs. Lehet, hogy rosszul cselekedtem, hogy kieresztettem önt a partra, de mindegy; az én kötelességem az, hogy teljesítem az ur minden parancsát. Azokat pedig teljesítem, ha török, ha szakad. Ugy-e, hogy megérti az okos beszédet, Jasper Begg?

(Folyt. köv.)

TAVIRATOR.

A szilágymegyei főispánság ára.

Budapest, nov. 27. (Saj. tud. táv.) Szabadelvű körökben elterjedt hír, hogy Tisza István Szilágymegye főispáni székét Örley Kálmánra bizza oly feltétellel, hogy az ex-lex választások alkalmával Lengyel Zoltánt és Gabányi Miklóst feltétlenül kibuktassa a parlamentből.

Technikai obstrukció.

Budapest, okt. 27. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi párt ma este zajos értekezletet tartott, melyen élénk kritika tárgyává tették Feilitzsch br. működését. *Bedőházy*: az elnöki erőszakoskodást türethetlenné tartja.

Bartha Ferencz a párt permanenciában tartását látja szükségesnek.

Polonyi Géza a történekeért egyedül Feilitzsch bárót teszi felelőssé s indítványozza, hogy a párt fejezze ki iránta bizalmatlanságát. Az erőszakoskodással szemben pedig indokoltnak látja a legmesszebb menő küzdelmet, bármily eszközökkel.

Olay Lajos és Krasznay Ferencz hozzájárulnak a Polonyi indítványához.

Krasznay szükségesnek tartja, hogy az ellenzéki képviselők értesítsék a kerületeiket ezen határtalan erőszakoskodásról.

A párt Polonyi indítványát elfogadta s elhatározták, hogy holnap megkezdik a technikai obstrukciót.

Budapest, nov. 27. (Saj. tud. táv.) A szabad ellenzék ma a Pannónia-szalóban gyült értekezletre. Nagy számmal jelentek meg a Kossuth- és a néppárt tagjai. Elhatározták, hogy holnap a legkiméletlenebb kritika tárgyává teszik Feilitzsch mai működését s hozzájárulnak Polonyi bizalmatlansági indítványához s elhatározták, hogy holnap megkezdik a technikai obstrukciót.

A beteg császár.

Berlin, november 27. A Kreuzzeitung szerint a császár Leithold vezértörz-orvos indítványára betegségének utókezelését maszázs-sal és hanggyakorlatokkal Spiess Gusztáv majnafrankfurti orvosra bízta, ki a gége- és orrbetegségek terén alkotott műveivel nagy hírnőre tett szert. (M. T. I.)

Santó-Domingóban nyugalom van.

Washington, nov. 26. A santó-domingói amerikai követ nov. 25-iki kellel táviratozza: Itt általános a nyugalom. Vosy Gill tábornok és miniszterei utban vannak Kuba felé. Az amerikai tengerészlegénységet visszavonták Santo-Domingóból, mert a felkelők felelősséget vállaltak a rendért és az összes lakók személyes biztonságaért. Az elnökválasztás három hónap múlva lesz. (M. T. I.)

Magyar-osztrák delegátusok Rómában.

Róma, november 27. Báró Pasetti kvirináli osztrák-magyar nagykövet a konzultában bemutatta az osztrák-magyar delegátusokat, kik az ideiglenes kereskedelmi szerződés tárgyalása végett érkeztek ide, Tittoni, Luzzatti és Rava minisztereknek. (M. T. I.)

Elveszett hajó.

Dünkerque, november 27. A helybeli Alexander nevű négyárboóczost, mely e hó 18-án indult Schieldsbe, elveszettnek tartják. Azt hiszik, hogy az e hó 21-én dühöngött ciklon alkalmával süllyedt el. A hajón harminczhárom főnyi legénység volt. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1903. nov. hó 17-ik napján tartott vásárbán eladott természetmennyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.60—14.20. Kétszeres buza 11.80—11.—. Rozs 11.30—10.80. Arpa 10.40—10.—. Zab 10.50—10.—. Tengeri 10.—9.—. Borsó 32.—. Lencse 36.—. Bab 16.80. Köleskása 24.—. Burgonya 3.60. 100 kiló lángliszt 25.60. Zsemlyeliszt 25.20. Fehér kenyér liszt 24.40. Barna kenyér liszt 21.40. Széna fuvarral 4.80. Szótt szalonna 152.—. 6 kiló zsup-szalma —20. 150 dkr. alom-szalma —. 12. 1 köbméter bükfa 6.60. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.80. 1 kiló marhahus I. oszt. 1.04. Marhahus II. o. —.96. Marhahus III. o. —.88. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —.68. Pálinka —.72. Szilvapálinka 1.40. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nyers faggyú 48.—. 1 mm. olvasztott faggyú 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —.—. 1 mm. magyar gyapju —.—. 1 htr ó-bor 60.—. 1 htr új-bor 34.—. 1 mm. mész 1.40. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —.—. 1 mm. repce —.—. 1 mm. dió 40.—. 1 mm. mo-

Felolvasás a jogászegyletben. A nagyváradi Jogászegylet ma, nov. hó 28-án d. u. 5 órakor a kir. törvényszéki épüle. I. emeleti tanácsstermben felolvasást tart, mely alkalommal dr. Grósz Menyhért: A nyomorékká válás, mint minősített súlyos testi sértés czim-mel olvas föl. Az egylet tagjait és az érdeklődőket ez uton is meghívja az elnökség.

NYILTTÉR.

Értesítés.

Az alulírottánál kapható dr. Bellesheim Alfonz »Szentek élete« (Szentek követése) és Kiest-Szatmár »Családi élet búban és örömben« czimű hírneves munkák.

Az 1480 oldalra terjedő rendkívüli vaskos két művet két egész vászon diszkötésben néhány napig míg csekély készletem tart, **24 korona helyett 6 koronaért** küldeni kész vagyok.

Kecskemét, 1903 nov. hó.

Kontz János,

szerkesztő.

508

Jegyzet: Szétküldés csakis postai utánvétellel.

REGÉNY CSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. —

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Írta: Max Pemberton.

A ragyás irtózatosan elkáromkodta magát s alighanem birokra is kelt volna velem, ha e pillanatban valami fehérbe öltözött alak ki nem lép a házból, mely a kert közepén állt. . . A szivem megdobbant: ez a fehér alak csak Ruth lehetett! . . . A ragyás is megpillantotta őt s erre hirtelenében úgy megszelídült, miha az imént csak simogattam volna.

— No, azt látom, hogy helyén van a nyelve, — mondta, erőltetett nevetéssel. — De nem mondaná meg legalább, hogy honnan jön és mit akar?

— Ha épen kíváncsi rá, — feleltem, — hát azt is tapasztalhatja, hogy nemcsak a nyelvem, hanem az öklöm is helyén van. Működésben Southamptonból jövök s ha levezet Czerny asszonyhoz, aki amott látok a kertben öt perc alatt eleget megtudhat arra, hogy krokodil könyveket sirjon, amiért ily durván nekemrontott.

A ragyás morgott valamit s aztán lefelé indult a kanyargós ösvényen, de mivel kíváncsi volt egyre kérdezősködött. Amere én iparkodtam lehetőleg udvariasan felelni neki. Mint a hajósok általában, ő se tudott hallgatni; amit gondolt mindjárt ki is bökte, s így voltaképen én tudtam meg tőle többet, mint ő én tőlem.

— Az ur nincs idehaza, — mondta — San-Franciscóba ment. Szerencséje önnek, mert az ur nem szereti az idegeneket.

— Hát aztán? — kérdeztem vállat vonva.

— Hát aztán? — ismételte a ragyás csodálkozva: — Ön e szerint nem ismeri az urat? . . . Különös ember ő nagyon! . . . S tanácslom önnek, hogy még az éjjel menjen vissza a hajójára, mert esetleg találkozhatnék vele, aminek aligha lenne jó vége! Fogadjon szót és párologjon el — ez a vidék nem igen egészséges az idegeneknek.

— No, önnek nem igen ártott meg, — feleltem rá nézve. — Azt a kis ragyát, ami el-

csufija az arczát, magam is ellűrhetem. A gazdájától pedig nincs mit félnem; még ő jól emlékszik rá, hogy valamikor együtt kerestük a kenyertünk a kikötői csapszékben; ő hegedült, én meg jártam a tánczot, az úródom meg tányérozott mind a hármunk számára.

A ragyás meghökkenve nézett rám s rövid gondolkodás után kitalálta, hogy ki vagyok.

Akkor ön Jasper Begg, aki a »Mantattan« yacht kapitánya volt? — kérdezte tőlem.

— Gyakran hallottam önről, még pedig az úrnőmtől. O bizonyára örülni fog a látogatásnak hanem a gazdám . . . oh, az már más kérdés!

S mivel én nem feleltem, kis vártatva így folytatta:

— Lásza, ez a sziget igazi paradicsom, de a fehérnépek talán unalmas egy kicsit. Nem mondom, hogy az asszonyom panaszkodik; amely nőnek olyan ékszerei, ruhái vannak, mint a legelső hercegnőnek, hamar bele-nyugszik a sorsába, ha kissé upalmas is; de hát az én asszonyom mégis jobb szeretne Európában, s eleget is győir ezért az urat. Persze hogy az ur hallani sem akkor erről.

— Persze, persze, — bölöngatam közömbösen, mintha egy csöppet sem törődtem a dologgal.

E közben leértünk a völgybe és pár pillanat múlva ott álltunk a kert rácsos ajtaja előtt Dolly a hátam mögött kullogott, de én rá sem hederítettem; egész úton az járt az eszemben, hogy mindjárt szemben állok és beszélhetek Ruth-tal. . . Am, mikor meg akartam fogni a kilincset, a ragyás elémbe állt és komoran így szólt:

— Figyelmeztetem önt, Jasper Begg, hogy mihez tartsa magát. Szabja rövide a látogatását és ne sokat hallgasson az asszonyi síránkozásra, aminek semmi értelme sincs. Lehet, hogy rosszul cselekedtem, hogy kieresztettem önt a partra, de mindegy; az én kötelességem az, hogy teljessem az ur minden parancsát. Azokat pedig teljessem, ha török, ha szakad. Ugy-e, hogy megérti az okos beszédet, Jasper Begg?

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

A szilágymegyei főispánság ára.

Budapest, nov. 27. (Saj. tud. táv.) Szabadelvű körökben elterjedt hír, hogy *Tisza István* Szilágymegye főispáni székét *Örley Kálmánra* bizza oly feltétellel, hogy az ex-lex választások alkalmával *Lengyel Zoltánt* és *Gabányi Miklóst* feltétlenül kibuktassa a parlamentből.

Technikai obstrukció.

Budapest, okt. 27. (Saj. tud. táv.) A függetlenségi párt ma este zajos értekezletet tartott, melyen élős kritika tárgyává tették *Feilitzsch* br. működését. *Bedőházy*: az elnöki erőszakoskodást türethetetlennek tartja.

Bartha Ferencz a párt permanenciában tartását látja szükségesnek.

Polonyi Géza a történetekért egyedül *Feilitzsch* bárót teszi felelőssé s indítványozza, hogy a párt fejezze ki iránta bizalmatlanságát. Az erőszakoskodással szemben pedig indokoltnak látja a legmesszebb menő küzdelmet, bármily eszközökkel.

Olaj Lajos és *Krasznay Ferencz* hozzájárulnak a *Polonyi* indítványához.

Krasznay szükségesnek tartja, hogy az ellenzéki képviselők értesítsék a kerületeiket ezen határtalan erőszakoskodásról.

A párt *Polonyi* indítványát elfogadta s elhatározta, hogy holnap megkezdik a technikai obstrukciót.

Budapest, nov. 27. (Saj. tud. táv.) A szabad ellenzék ma a Pannónia-szállóban gyült értekezletre. Nagy számmal jelentek meg a Kossuth- és a néppárt tagjai. Elhatározták, hogy holnap a legkiméletlenebb kritika tárgyává teszik *Feilitzsch* mai működését s hozzájárultak *Polonyi* bizalmatlansági indítványához s elhatározták, hogy holnap megkezdik a technikai obstrukciót.

A beteg császár.

Berlin, november 27. A Kreuzzeitung szerint a császár *Leithold* vezértörzsorvos indítványára betegségének utókezelését maszázsos és hanggyakorlatokkal *Spiess Gusztáv* majnafrankfurti orvosra bízta, ki a gége- és orrbetegségek terén alkotott műveivel nagy hírnővre tett szert. (M. T. I.)

Santó-Domingóban nyugalom van.

Washington, nov. 26. A santó-domingói amerikai követ nov. 25-iki kelttel táviratozza: Itt általános a nyugalom. *Vosy Gill* tábornok és miniszterei utban vannak Kuba felé. Az amerikai tengerészlegénységet visszavonták Santo-Domingóból, mert a felkelők felelősséget vállaltak a rendért és az összes lakók személyes biztonságáért. Az elnökválasztás három hónap múlva lesz. (M. T. I.)

Magyar-osztrák delegátusok Rómában.

Róma, november 27. Báró *Pasetti* kirináli osztrák-magyar nagykövet a konzultában bemutatta az osztrák-magyar delegátusokat, kik az ideiglenes kereskedelmi szerződés tárgyalása végett érkeztek ide, *Tittoni*, *Luzzatti* és *Rava* minisztereknek. (M. T. I.)

Elveszett hajó.

Dünkerque, november 27. A helybeli *Alexander* nevű négyárbczost, mely e hó 18-án indult *Schieldsbe*, elveszettnek tartják. Azt hiszik, hogy az e hó 21-én dühöngött ciklon alkalmával sülyedt el. A hajó harminczhárom főnyi legénység volt. (M. T. I.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradi hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradi piacon 1903. nov. hó 17-ik napján tartott vásárbán eladott természetmennyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.60—14.20. Kétszeres buza 11.80—11.—. Rozs 11.30—10.80. Arpa 10.40—10.—. Zab 10.50—10.—. Tengeri 10.—9.—. Borsó 32.—. Lencse 36.—. Bab 16.80. Köleskása 24.—. Burgonya 3.60. 100 kiló lángliszt 25.60. Zsemlyeliszt 25.20. Fehér kenyér liszt 24.40. Barna kenyér liszt 21.40. Széna fuvarral 4.80. Sózott szalonna 152.—. 6 kiló zsup-szalma —20. 150 dkr. alom-szalma —12. 1 köbméter bükkfa 6.60. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.80. 1 kiló marhahus I. oszt. 1.04. Marhahus II. o. —.96. Marhahus III. o. —.88. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —68. Pálinka —72. Szilvapálinka 1.40. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 htr ó-bor 60.—. 1 htr új-bor 34.—. 1 mm. mész 1.40. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —. 1 mm. repce —. 1 mm. dió 40.—. 1 mm. mo-

gyoró —. 1 mm. aszalt szilva 46.— 1 kgr. savanyu káposzta —. 1 kgr. szalonna 1.52. 1 kgr. sertés-hus 1.28. 1 kgr. juh-hus —.76. 1 kgr. vereshagyma —.12. 1 kgr. foghagyma —.34. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 3.60. 1 kgr. barna kenyér —.20. 1 ltr kőolaj —.44.

Forgalmi kimutatás 1903. nov. hó 17-18. Tiszta buza körülbelül 1200 hltr. Kétszeres buza 200 hltr. Rozs 370 hltr. Arpa 150 hltr. Zab 170 hltr. Tengeri 3000 hltr. Burgonya 280 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 150 drb. Félhizott 170 drb. 2 évestől f-ljebb 150 drb. 1 évestől 2 évesig mintegy 190 drb. Süldő 210 drb. Malacz 169 drb. Hizott marha 200 drb. Jármos ökör 650 drb. Fejős tehén 310 drb. Borju 335 drb. Bivaiy 10 drb. Juh és kecske 140 drb. Ló 475 drb.

Marha ártáblázat 1903. nov. 17-ről. 1 pár I-ső rendű jármos ökör 600—700 kor. 1 pár II-od rendű jármos ökör 500—600 k. 1 pár III-ad rendű jármos ökör 240—290 k. 1 drb fejős tehén 110—230 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 150—340 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—200 k. 1 drb veres borju 26—54 k. 1 drb fél éves borju 44—72 k. 1 drb egy éves borju 52—75 k. 1 drb két éves borju 70—176 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 110—114 k. 1 pár fél éves sertés 34—48 k. 1 pár egy éves sertés 52—110 k. 1 pár két éves sertés 112—174 k. 1 drb igás ló 140—260 k. 1 pár ökörbőr 40—50 k. 1 pár tehénbőr 26—34 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár lóbőr 10—20 k.

Értéktőzse

	Budapest, nov. 27.
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, nov. 27.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. nov. 27-én.

Magyar aranyjárdék 4	118.50
Magyar koronajárdék	98.40
Magyar vasuti kölesön aranyban 4 1/2%	—
Magyar vasuti kölesön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.—
Italmérési jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentesítési kötvény	97.75
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	209.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	164.—
Osztrák járadék papirban	100.10
Osztrák járadék papirban	100.40
Osztrák járadék aranyban	119.25
Osztrák — — — — —	99.75
Osztrák államsorsjegyek	156.—
Osztrák magyar bank részvény	16.20
Magyar hitelbankrészvény	75.—
Osztrák hitelintézet részvény	669.25
Párisi vista	19.05
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.12
Németbirodalmi márka	239.45
Londoni vista	95.07
20 márkás arany	23.47

A szerkesztővért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

SZERKESZTOI POSTA.

K. Ö. Sz. István. Az a régen beküldött cikkek a sztrák közbejöttével feledésbe ment. Ma megtaláltam a kéziratok közt: még mindig aktuális téma. Mindakettőnek sorát ejtjük. — Szives üdvözlöt.

Thea-estély. Holnap kezdődik az Advent; ez időben tartandó mulatságokról nem referálunk, a meghívót sem közöljük.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyjából ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekb disze, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leg-háladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

C z i m :
Ermelléki első szőlőoltványtelep
Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáczai-utca 3. szám.

Művek
folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
k ö r l e v e l e k,
levélborítékok.

Elvállal és készít:
izléses kivitelben
mindennemű
nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.
Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfeljek,
számlák, falragaszok,
báli meghívók,
lánczrendek, étlapok,
naplók,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Magyar gyártmány!

Honi ipar!

„EMKE” padlófénymaz.

A közeledő idény alkalmával van szerencsém a t. közönségnek szives figyelmét felhívni saját gyártmányu »EMKE» padló és parkette fénymazamra, mely gyors száradása, szép fénye és tartóssága által az összes eddigi gyártmányokat felülmúlja.

Mindenki, aki ezen »EMKE» fénymazakat használja, nemcsak egy honi iparág fejlődését mozditja elő, hanem hazafias és közművelődési célokat is szolgál. A gyárat az »EMKE» rendszeresen ellenőrzi.

„Emke” padló fényezőmaz 1 kgros üvegekben v. dobozokban 2 kor. — fill.
 „Emke” parkette fénymaz 1 „ 2 „ 80 „
 „Linoleum” 1 „ 1 „ 40 „

Szives megbízásait kérve, vagyok

397.

kiváló tisztelettel:

BERKES BERTALAN.

Fő-üzlet: Zöldfa-utca. Telefon szám 180.
 Vidéki telefon összeköttetés.

Fő-üzlet: Füstök különlegességek raktára. Fő-utca.
 „Bazar”-üzlet. Telefon sz. 393.

12690—1903. T.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyvárad kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagyvárad latin szertartású Káptalan végrehajthatónak Déry János nagyvárad lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a Hájói 59. sz. tkvi betétben A. I. 1—2. sor 501—1., 502—1. hrsz. a. felvett a Prigner nyilasut dűlőben fekvő szántóból álló $\frac{2}{3}$ -ad részben végrehajtást szenvedőt, $\frac{1}{3}$ -ad részben Kocsis Alexa nevében álló, de az 1881. évi LX. t. cz. 156. §-ának A pontja alapján egészben árverés alá bocsátandó ingatlanra 368 korona kikiáltási árban, — a Hájói 68. sz. tkvi betétben A. I. 1—3. sor 491—1., 491—2. 492. hrsz. a. felvett a Prigner nyilasut dűlőben fekvő ház, udvar, és szántóból álló ingatlanra 1837 korona kikiáltási árban, — ugyanazon betétben II. 1—5 sor 487—490, 496. hrsz. a. felvett ugyancsak Prigner nyilasut dűlőben fekvő rét és szántóföldekből álló ingatlanra 739 korona kikiáltási árban, — s végül a Hájói 101. sz. tkvi betétben A. I. 1. sor 407. hrsz. a. felvett a Prigner nyilasut dűlőben fekvő szántóra 355 korona kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte és annak foganatosítására határidőül 1904. évi január hó 18-ik napjának délelőtti 10 óráját Hájó községházához kitűzte. Az árverésre kitett ingatlanok szükség esetén kikiáltási árakon elul is fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, Hájó község előljáróságánál tekinthetők meg.

Nagyváradon, 1903. évi október hó 2-án a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Hrabail,

513.

kir. törvényszéki albiró.

Hirdetés!

Értesítjük t. ügyfeleinket, hogy 1904. évi január 1. napjától kezdve a nálunk elhelyezett betéteket a következő módon fogjuk kamatoztatni:

oly betéteket, melyek a kivétel vagy zárlat napján

1 hónapnál hosszabb ideig voltak elhelyezve 3%-al.
 3 „ „ „ „ 4%-al.
 6 „ „ „ „ 4 $\frac{1}{2}$ %-al.

Nagyvárad, 1903. november 28.

515.

Teljes tisztelettel:

A »LESZÁMITOLÓ és JELZÁLOGBANK»
 RÉSZV. TÁRS.
 igazgatósága.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Tisztelettel hozzuk tudomásra, hogy hazai

gácsi pokrócz-gyártmányaink

egyedüli eladásával Biharvármegye számára

Spitzer Testvérek

nagyvárad kereskedő cég van megbízva.

Midőn a t. gazdaközönség figyelmét e páratlan jó tartósságu hazai pokróczra felhívjuk, figyelmeztetni bátorkodunk, hogy

a valódi gácsi-pokrócz

másnál, mint nevezett cégnél Biharvármegyében nem kapható és kérjük rendeléseivel közvetlen a Spitzer-céghez fordulni, ha megbízható, jó tartósságu pokróczokat akar beszerezni.

Az árak ugyanoly olcsók, mint budapesti főraktárunkban.

Gács, 1903 november hó.

Tisztelettel:

493.

Gácsi gyapjuszövet és posztógyár.

Lópokróczok rendkívül nagy választékban 1 forinttól kezdve.

**Mezey Sándor, Szt. László-tér „Sas”-szálloda alatt.
Uri, női divat és fehérnemű raktára.**

Ajánlja a n. é. közönség figyelmébe kizárólag legjobb minőségű árukkal felszerelt raktárát.

Uruk részére: Kalapok, fehérneműek mérték szerint a legjobb kivitelben. Keztyűk, harisnyák, meleg gyapju alsó ruházatok. Különlegességek nyakkendőkben, gallérok s minden idetartozó czikkek.

Hölgyek részére: Juponok, Blousok, pongyolák, fűzők, harisnyaneműek, keztyűk s mindennemű ruházati idény és pipere czikkek, a legválogatottabb kivitelben,

gyermekruha ujdonságok.

Meleg alsó ruházatok gyermekek részére.

Vidéki rendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek. Kivánatra választék küldetik.

414

Mezey Sándor,

Szt. László-tér „Sas”-szálloda alatt.